

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே நிகமாந்தமஹாதேஸிகாய நம:

ஸ்ரீமாந் வேங்கடநாதார்ய: கவிதார்க்கிககேஸரீ |
வேதாந்தாசார்யவர்யோ மே ஸந்நிதத்தாம் ஸதா ஹ்ருதி ||

|| ஸ்ரீமத்பகவத்கீதா ||

|| கேஷத்ரகேஷத்ரஜ்ஞவிபாகயோக: ||

(த்ரயோதஸோத்யாய:)

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ஸ்ரீ ரம்கராமாநுஜ மஹாதேஸிகந்

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **iitmtam** font.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

॥ கேஷத்ரகேஷத்ரஜ்ஞவிபாகயோக: ॥

(த்ரயோதஸோத்யாய:)

ஸ்ரீபகவாநுவாச

இதம் ஸரீரம் கௌந்தேய கேஷத்ரமித்யபிதீயதே ।

ஏதத்யோ வேத்தி தம் ப்ராஹு: கேஷத்ரஜ்ஞ இதி தத்வித: ॥ 13.1 ॥

கேஷத்ரஜ்ஞம் சாபி மாம் வித்தி ஸர்வகேஷத்ரேஷு பாரத ।

கேஷத்ரகேஷத்ரஜ்ஞயோர்ஜ்ஞாநம் யத்தஜ்ஜ்ஞாநம் மதம் மம ॥ 13.2 ॥

தத்கேஷத்ரம் யச்ச யாத்ருக்ச யத்விகாரி யதஸ்ச யத் ।

ஸ ச யோ யத்ப்ரபாவஸ்ச தத்ஸமாலேந மே ஸ்ருணு ॥ 13.3 ॥

ருஷிபிர்ப்பஹுதா கீதம் சந்தோபிர்விவிதை: ப்ருதக் ।

ப்ரஹ்மஸூத்ரபதைஸ்சைவ ஹேதுமத்பிர்விநிஸ்சிதை: ॥ 13.4 ॥

மஹாபூதாந்யஹங்காரோ புத்திரவ்யக்தமேவ ச ।

இந்த்ரியாணி தஸைகம் ச பஞ்ச சேந்த்ரியகோசரா: ॥ 13.5 ॥

இச்சா த்வேஷ: ஸுகம் து:கம் ஸங்காதஸ்சேதநா த்ருதி: ।

ஏதத்கேஷத்ரம் ஸமாலேந ஸவிகாரமுதாஹ்ருதம் ॥ 13.6 ॥

அமாநித்வமதம்பித்வமஹிம்ஸா க்ஷாந்திரார்ஜவம் ।

ஆசார்யோபாஸநம் ஸௌசம் ஸ்தைர்யமாத்மவிநிக்ரஹ: ॥ 13.7 ॥

இந்த்ரியார்த்தேஷு வைராக்யமநஹங்கார ஏவ ச ।

ஜந்மம்ருத்யுஜராவ்யாதிது:கதோஷாநுதர்ஸநம் ॥ 13.8 ॥

அஸக்திரநபிஷ்வங்க: புத்ரதாரக்ருஹாதிஷு ।

நித்யம் ச ஸமசித்தத்வமிஷ்டாநிஷ்டோபபத்திஷு ॥ 13.9 ॥

மயி சாநந்யயோகேந பக்திரவ்யபிசாரிணீ |
விவித்ததேஸஸேவித்வமரதிர்ஜநஸம்ஸதி || 13.10 ||

அத்யாத்மஜ்ஞாநநித்யத்வம் தத்த்வஜ்ஞாநார்த்ததர்ஸநம் |
ஏதஜ்ஜ்ஞாநமிதி ப்ரோக்தமஜ்ஞாநம் யததோ஽ந்யதா || 13.11 ||

ஜ்ஞேயம் யத்தத்ப்ரவக்ஷ்யாமி யஜ்ஜ்ஞாத்வா஽ம்ருதமஸ்நுதே |
அநாதிமத்பரம் ப்ரஹ்ம ந ஸத்தந்நாஸதுச்யதே || 13.12 ||

ஸர்வத: பாணிபாதம் தத்ஸர்வதோ஽க்ஷிஸிரோமுகம் |
ஸர்வத: ஸ்ருதிமல்லோகே ஸர்வமாவ்ருத்ய திஷ்டதி || 13.13 ||

ஸர்வேந்த்ரியகுணாபாஸம் ஸர்வேந்த்ரியவிவர்ஜிதம் |
அஸக்தம் ஸர்வப்ருச்சைவ நிர்க்குணம் குணபோக்த்ரு ச || 13.14 ||

பஹிரந்தஸ்ச பூதாநாமசரம் சரமேவ ச |
ஸூக்ஷ்மத்வாத்நவிஜ்ஞேயம் தூரஸ்தம் சாந்திகே ச தத் || 13.15 ||

அவிபக்தம் ச பூதேஷு விபக்தமிவ ச ஸ்திதம் |
பூதபர்த்ரு ச தஜ்ஜ்ஞேயம் க்ரஸிஷ்ணு ப்ரபவிஷ்ணு ச || 13.16 ||

ஜ்யோதிஷாமபி தஜ்ஜ்யோதிஸ்-
தமஸ: பரமுச்யதே |
ஜ்ஞாநம் ஜ்ஞேயம் ஜ்ஞாநகம்யம்
ஹ்ருதி ஸர்வஸ்ய விஷ்டிதம் || 13.17 ||

இதி கேஷத்ரம் ததா ஜ்ஞாநம் ஜ்ஞேயம் சோக்தம் ஸமாஸத: |
மத்பக்த ஏதத்விஜ்ஞாய மத்பாவாயோபபத்யதே || 13.18 ||

ப்ரக்ருதீம் புருஷம் சைவ வித்யநாதி உபாவபி |
விகாராம்ஸ்ச குணாம்ஸ்சைவ வித்தி ப்ரக்ருதிஸம்பவாந் || 13.19 ||

கார்யகாரணகர்த்தருத்வே ஹேது: ப்ரக்ருதிருச்யதே |

புருஷ: ஸுகது:காநாம் போக்த்தருத்வே ஹேதுருச்யதே || 13.20 ||

புருஷ: ப்ரக்ருதிஸ்தோ ஹி புங்க்தே ப்ரக்ருதிஜாங்குணாந் |

காரணம் குணஸங்கோஸ்ய ஸதஸத்யோநிஜந்மஸு || 13.21 ||

உபத்ரஷ்டாநுமந்தா ச பர்த்தா போக்தா மஹேஸ்வர: |

பரமாத்மேதி சாப்யுக்தோ தேஹோஸம்மிந்புருஷ: பர: || 13.22 ||

ய ஏவம் வேத்தி புருஷம் ப்ரக்ருதிம் ச குணை: ஸஹ |

ஸர்வதா வர்த்தமாநோ஽பி ந ஸ பூயோ஽பிஜாயதே || 13.23 ||

த்யாநேநாத்மநி பஸ்யந்தி கேசிதாத்மாநமாத்மநா |

அந்யே ஸாங்க்யேந யோகேந கர்மயோகேந சாபரே || 13.24 ||

அந்யே த்வேவமஜாநந்த: ஸ்ருத்வாந்யேப்ய உபாஸதே |

தே஽பி சாதிதரந்த்யேவ ம்ருத்யும் ஸ்ருதிபராயணா: || 13.25 ||

யாவத்ஸஞ்ஜாயதே கிஞ்சித்ஸத்த்வம் ஸ்தாவரஜங்கமம் |

கேஷத்ரகேஷத்ரஜ்ஞஸம்யோகாத்தத்வித்தி பரதர்ஷப || 13.26 ||

ஸமம் ஸர்வேஷு பூதேஷு திஷ்டந்தம் பரமேஸ்வரம் |

விநஸ்யத்ஸ்வவிநஸ்யந்தம் ய: பஸ்யதி ஸ பஸ்யதி || 13.27 ||

ஸமம் பஸ்யந்ஹி ஸர்வத்ர ஸமவஸ்திதமீஸ்வரம் |

ந ஹிநஸ்த்யாத்மநாத்மாநம் ததோ யாதி பராம் கதிம் || 13.28 ||

ப்ரக்ருத்யைவ ச கர்மாணி க்ரியமாணாநி ஸர்வஸ: |

ய: பஸ்யதி ததாத்மாநமகர்த்தாரம் ஸ பஸ்யதி || 13.29 ||

யதா பூதப்ருதக்பாவமேகஸ்தமநுபஸ்யதி |

தத ஏவ ச விஸ்தாரம் ப்ரஹ்ம ஸம்பத்யதே ததா || 13.30 ||

அநாதித்வாந்நிர்க்குணத்வாத்பரமாத்மாயமவ்யய: |

ஸரீரஸ்தோ஽பி கௌந்தேய ந கரோதி ந லிப்யதே || 13.31 ||

யதா ஸர்வகதம் ஸௌக்ஷ்ம்யாதாகாஸம் நோபலிப்யதே |

ஸர்வத்ராவஸ்திதோ தேஹே ததாத்மா நோபலிப்யதே || 13.32 ||

யதா ப்ரகாஸயத்யேக: க்ருத்ஸநம் லோகமிமம் ரவி: |

க்ஷேத்ரம் க்ஷேத்ரீ ததா க்ருத்ஸநம் ப்ரகாஸயதி பாரத || 13.33 ||

க்ஷேத்ரக்ஷேத்ரஜ்ஞாயோரேவமந்தரம் ஜ்ஞாநசக்ஷுஷா |

பூதப்ரக்ருதிமோக்ஷம் ச யே விதுர்யாந்தி தே பரம் || 13.34 ||

|| இதி ஸ்ரீமத்பகவத்கீதாஸூபநிஷத்ஸு ப்ரஹ்மவித்யாயாம் யோகஸாஸ்த்ரே
ஸ்ரீக்ருஷ்ணார்ஜுநஸம்வாதே க்ஷேத்ரக்ஷேத்ரஜ்ஞாவிபாகயோகோ நாம
த்ரயோதஸோ஽த்யாய: ||